

Hem för vård eller boende (HVB)

**Vet du vilka
rättigheter du har?**

Dina rättigheter – för dig som bor på ett hem för vård eller boende (HVB)

Alla barn har lika värde. Du och alla andra barn har rätt att växa upp i en trygg miljö.

Du har rätt att:

- få veta varför du bor i ett hem för vård eller boende och hur länge det är tänkt att du ska göra det
- få veta vem som är din socialsekreterare och hur du kan kontakta honom eller henne. Du har rätt att få prata ensam med honom eller henne. Socialsekreteraren ansvarar för att hålla kontakt med dig, besöka dig och följa upp hur du har det
- få veta saker som handlar om dig och rätt att få säga vad du tycker till personalen på hemmet och till din socialsekreterare. Du har rätt att bli lyssnad på

- vara med när man planerar saker som handlar om dig. Det gäller både före och under placeringen och när vården ska ta slut
- mötas med vänlighet och respekt. Du får inte behandlas nedvärderande eller kränkande, vare sig av personal eller av andra ungdomar som bor på hemmet
- oftast få läsa utredningen om dig själv och få den förklarad. Du har då rätt att få en kopia på utredningen och även domen om du har placerats med stöd av LVU. Du har rätt att fråga flera gånger om det är något du inte förstår eller vill veta mer om
- oftast få läsa anteckningar som skrivits om dig. Om du tycker att något är fel har du rätt att få din uppfattning antecknad.

”Man vet inte vart man ska vända sig”

Skola och utbildning

Du har rätt att få stöd i skolarbetet om du behöver. Du har också rätt att få hjälp till utbildning eller annan sysselsättning.

Boende

Du har rätt att:

- få veta vilka rutiner som gäller på hemmet där du bor
- ta kontakt med personalen dygnet runt
- få bo i en trygg och säker miljö utan missbruk eller våld.

Hälsa och mat

Du har rätt att:

- få hälso- och sjukvård och tandvård om du behöver
- få mat som är näringsriktig och som tar hänsyn till om du är vegetarian, eller av religiösa eller andra skäl inte kan äta viss mat.

Din kropp och dina saker

Du har rätt att:

- ha dina personliga saker i fred. Men om personalen på hemmet tror att du har något som kan skada dig eller andra, kan de ibland ha rätt att leta igenom ditt rum
- inte utsättas för bestraffning på hemmet
- neka att personalen söker igenom dina kläder även om du skrivit på avtal om detta.

Kontakt med föräldrar och kompisar

Du har rätt att:

- oftast ha kontakt med föräldrar, syskon eller andra personer som du tycker är viktiga. I första hand är det din önskan att träffa dem som man ska ta hänsyn till. Även om det inte alltid kan bli som du vill. Om du är LVU-placerad kan kontakten med dina föräldrar vara begränsad. Har du fyllt 15 år kan du

också överklaga ett sådant beslut till domstol

- skriva brev eller ringa till vem du vill, om det inte finns ett beslut om att du inte får göra det.

Vem pratar jag med när något känns fel eller fungerar dåligt?

I första hand ska du prata med din kontaktperson på hemmet, föreståndaren eller annan personal.

Om du har synpunkter på hur du har det, vad som planeras för dig eller om du inte är nöjd med hur du får träffa dina föräldrar eller andra, kan du prata med din socialsekreterare. Om du inte får tag i din socialsekreterare eller tycker att han eller hon inte bryr sig om vad du säger, kan du vända dig till socialsekreterarens chef.

Du har rätt att vända dig till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om du har synpunkter på vården, om du till exempel inte får vara med och planera för det som gäller dig, eller om dina rättigheter inte respekteras.

IVO har så kallad tillsyn över HVB-hem. Det innebär att IVO ska kontrollera att brister och

förhållanden rättas till. Men IVO kan inte ändra ett beslut som har fattats av en socialnämnd eller en domstol.

IVO kommer på tillsynsbesök minst två gånger per år.

Du har rätt att prata ensam med IVO när de gör en tillsyn, utan dina föräldrars tillstånd och utan att de är med. Du bestämmer själv om du vill prata med IVO.

Du har rätt att vara anonym när du kontaktar IVO. Men om du till exempel vill ha hjälp med att rätta till något som är dåligt måste IVO veta vilket hem det handlar om.

”Det är viktigt att myndigheterna frågar oss, det är vi som vet hur det är”

Kontakt

Min kontaktperson på hemmet:

Min socialsekreterare:

Telefon till socialtjänsten:

Undrar du över något som rör din placering kan du ringa till IVO:s barntelefon. Öppet mån–fre 8–18.

020-120 06 06

e-post: beratta@ivo.se
www.ivo.se/beratta

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Box 45184, 104 30 Stockholm